

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/M.M.Ö.-01/1 (Devralma)

Karar Sayısı : 01-18/153-41

Karar Tarihi : 10.4.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM,
A. Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: Mustafa M. ÖZKARABÜBER, Harun ULU

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: Eczacıbaşı Holding A.Ş.

Temsilcisi Prof. Dr. Arif ESİN

Akaretler S.Seba Cad. No:67, Beşiktaş-İstanbul

D- TARAFLAR: - Eczacıbaşı Holding A.Ş.

Büyükdere Cad. No:193, Levent-İstanbul

- Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.

Büyükdere Cad. No:185, Levent-İstanbul

- Girişim Pazarlama A.Ş.

Mehmetcik Cad. Fulya Mah. No:63, Mecidiyeköy-İstanbul

- Eczacıbaşı İlaç Pazarlama A.Ş.

Büyükdere Cad. No:185, Levent-İstanbul

- Aventis Pharma S.A.

Tri R1/509-20 avenue Raymond Aron F-92165 Anthony

Cedex, Fransa

E- DOSYA KONUSU: Eczacıbaşı Rhone-Poulenc İlaç Pazarlama A.Ş.'nin %45 oranındaki hissesinin Aventis Grubu'ndan Eczacıbaşı Grubu'na devrine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ : Kurum kayıtlarına 14.2.2001 tarih, 739 sayı ve 14.3.2001 tarih, 1037 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 30.3.2001 tarih, D1/1/M.M.Ö.-01/1 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 6.4.2001 tarih, REK.0.05.00.00/24 sayılı Başkanlık önergesi ile 01/18 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Tüzel kişiliği sona erdirilmek üzere %45 oranında hissesi Eczacıbaşı Grubu'na devredilecek olan Eczacıbaşı Rhone-Poulenc İlaç Pazarlama A.Ş.'nin;

- Aventis Grubu'na devredeceği B1B, L1C, R3C ve Eczacıbaşı Grubu'na devredeceği J8B ürün pazarlarındaki pazar payının 1997/1 sayılı Tebliğ'de

öngörülen eşik değerlerini geçmekle beraber, devralma sonrasında bir hakim durum oluşturmaması veya var olan bir hakim durumu güçlendirmemesi ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasına yol açmaması nedeniyle bu ürün pazarındaki devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca izin verilmesi gerektiği,

- Aventis Grubu'na devredeceği R1A ve Eczacıbaşı Grubu'na devredeceği J1F, J1G ve M1A ürün pazarlarında pazar payı artışı gerçekleşmekle birlikte, bu ürün pazarında oluşacak payın 1997/1 sayılı Tebliğ ile öngörülen eşik değerlerinin altında kaldığı ve dolayısıyla izin alınması gereken bir devralma işlemi olmadığı,

düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

Eczacıbaşı Grubu ile Rhone-Poulenc Sante arasında 4 Nisan 1990 tarihinde imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi" uyarınca Eczacıbaşı Rhone-Poulenc İlaç Pazarlama A.Ş. (ERP) kurulmuş, 1999 yılında ise Hoechst AG ile Rhone-Poulenc Rorer S.A. farmasötik alanındaki faaliyetlerini birleştirerek Aventis Pharma S.A.'yı (eski ünvanı önce Rhone Poulenc Rorer, daha sonra Rhone Poulenc Sante'dir) oluşturmuşlardır. Hoechst AG Türkiye'de Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş. aracılığıyla faaliyette bulunmaktadır.

ERP, Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından üretilen ve Fransa'dan nihai ürün olarak ithal edilen onkoloji, tromboz-kardiyoloji, astım-alerji, enfeksiyon ve ağrı tedavi alanları ile ilgili Rhone Poulenc Rorer S.A.'nın geliştirmiş ve geliştirmekte olduğu ürünlerin Türkiye'de pazarlamasını gerçekleştirmektedir.

1999 yılında net 14.943.333.000.000 TL. ciro elde eden şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir:

Tablo 1: Ortaklık yapısı

Hissedar	Hisse Oranı (%)
Rhone Poulenc Rorer S.A.	50.00
Eczacıbaşı Holding A.Ş.	0.10
Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.	49.70
Girişim Pazarlama A.Ş.	0.10
Eczacıbaşı İlaç Pazarlama A.Ş.	0.10
TOPLAM	100.00

ERP'de hissedar olan, Eczacıbaşı Grubu'na bağlı şirketler ve faaliyet gösterdikleri alanlar aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 2: Eczacıbaşı Grubu Şirketleri

Adı-Ünvanı	Faaliyet Alanı
Eczacıbaşı Holding A.Ş.	Portföy yönetimi
Eczacıbaşı İlaç San. ve Tic. A.Ş.	İnsan sağlığı ile ilgili ilaçlar, veteriner ilaçları ve sağlık bakım ürünleri üretim ve satışı
Girişim Pazarlama A.Ş.	Kişisel bakım ve ev temizlik malzemeleri pazarlanması ve satışı
Eczacıbaşı İlaç Pazarlama A.Ş.	Eczacıbaşı İlaç tarafından üretilen ve ithal edilen ilaçların pazarlanması ve satışı

Aventis Grubu ise dünya çapında farmasötik ürünlerin üretimi ile iştigal etmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. Ürün Pazarı

ATC sınıflandırmasının üçüncü kademesinde (ATC3) ilaçlar tedavi endikasyonlarına, bir başka deyişle hangi amaçla kullanıldıklarına göre gruplandırılmaktadır. Aynı tedavi edici özelliklere sahip olan, dolayısıyla birbirinin yerine kullanılması mümkün olan ilaçlar aynı sınıfa dahil edilmektedir.

Devralma işlemine konu olan ERP, eski ünvanı Rhone-Poulenc Rorer S.A. olan Aventis Pharma S.A. (Aventis) ile Eczacıbaşı Grubu arasında %50-50 ortaklık ile kurulmuş bir şirket olup, ürettiği veya ithal ettiği 39 adet ilaç bulunmaktadır. Esas itibarıyla, gerek ERP'nin gerekse ana teşebbüslerin faaliyet gösterdiği pazarlar ilgili ürün pazarları olmakla birlikte, ATC3 sınıflandırmasına göre 21 adet ürün sınıfına ayrılan L1C, B1B, B3X, L1X, L1A, L1B, R3C, S1G, R1A, H4A, N7X, J1F, M1A, M2A, N5B, J1G, J1M, J1X. G1A, J8B ve N5A devir işleminin etkileyeceği ürün pazarları olarak belirlenmiştir.

H.2.2. Coğrafi Pazar

ERP'nin söz konusu ürünleri tüm Türkiye çapında pazarlaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirime konu işlem, ERP'yi kuran ortaklık sözleşmesi ile buna bağlı olarak yürürlüğe girmiş olan lisans sözleşmesi, opsiyon sözleşmesi ve fason üretim sözleşmesinin feshedilmesi ve kontrol hisselerinin, malvarlığının ve işletilmeye müsait haklarının devralınması işlemidir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, Aventis'in ERP'de sahip olduğu %50 oranındaki hissesinin %45'ini Eczacıbaşı Grubu'na devredeceği, ERP'nin sahip olduğu insan kaynaklarının ve ithalatını yaptığı ürünlerin, ithalat ve satışının Aventis Grubu'nun uygun gördüğü bir şirkete devrinin öngörüldüğü, halihazırda Türkiye'de Eczacıbaşı Grubu'na bağlı bir başka şirket olan Eczacıbaşı İlaç San.ve Tic. A.Ş. (EİS) tarafından fason olarak üretilen Rhone-Poulenc lisanslı ürünlerin aynı şekilde

Eczacıbaşı Grubu tarafından üretimine ve pazarlanmasına yönelik olarak yeni bir fason üretim sözleşmesi imzalanacağı anlaşılmıştır.

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde “*Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*” birleşme veya devralma sayılan haller olarak öngörülmüş olup, ERP'deki ortak kontrolün sona erdirilmesi nedeniyle, bildirim konu olan işlem bir devralmadır.

Söz konusu işlemler sonrasında, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi anlamında iki farklı devralma işlemi ortaya çıkmaktadır:

- Rhone-Poulenc lisanslı ve yine Rhone-Poulenc Rorer S.A. tarafından yurtdışında üretilerek Türkiye'ye ithal edilen ilaçlara ilişkin ithalat ve satış hakkının ortak girişim şirketi olan ERP'den Aventis Grubu'na devri,

- Rhone-Poulenc lisansı ile EİS tarafından fason olarak ERP adına üretilen ilaçların fason üretimine ilişkin lisansların ortak girişim şirketi olan ERP'den Eczacıbaşı Grubu'na devri.

Birinci devir işlemi ile ilgili olarak ERP'nin Aventis Grubu'na devredeceği ilaçlar, ATC3 sınıflandırmasına göre L1C, B1B, B3X, L1X, L1A, L1B, R3C, S1G, R1A, H4A ve N7X ürün pazarlarındadır. Söz konusu ilgili ürün pazarlarındaki ilaçlara ilişkin pazar bilgileri aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 3: ERP'nin Aventis Grubu'na Devredeceği Lisanslara İlişkin Pazar Bilgileri

İlgili Ürün Pazarı	Ciro (TL)	PazarPayı (%)
L1C	.....	.....
B1B	.....	.....
B3X	.....	.....
L1X	.....	.....
L1A	.....	.....
L1B	.....	.....
R3C	.....	.....
S1G	.....	.....
R1A	.....	.....
H4A	.....	.....
N7X	.....	.....

Aventis Grubu şirketlerinden Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş.'nin ürettiği ve ithal ettiği ilaçlara ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

Tablo 4: Aventis Grubu'nun Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş. Aracılığıyla Halihazırda Sahibi Bulunduğu İlaç Lisanslarına İlişkin Pazar Bilgileri

İlgili Ürün Pazarı	Ciro (TL)	Pazar Payı (%)
A1B	.....	.....
R5A	.....	.....
J1D	.....	.....
J1H	.....	.....
R1A	.....	.....
C9B	.....	.....
C9A	.....	.....
D7A	.....	.....
A9A	.....	.....
H2A	.....	.....
N1A	.....	.....
C3A	.....	.....
J1D	.....	.....
D1A+G1B	.....	.....
N2B	.....	.....
J1M	.....	.....
J1F	.....	.....
N3A	.....	.....
B1D	.....	.....
L2A	.....	.....
M1A	.....	.....
J1X	.....	.....
J1G	.....	.....
R6A	.....	.....
N1B	.....	.....

Bildirime konu işlem, Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinin; *"Bu Tebliğ'in 2 nci maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmişbeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur."* hükmü ile getirilen pazar payı ve ciro eşikleri açısından değerlendirildiğinde, gerek ERP'nin devrettiği L1C (%.....), B1B (%.....) ve R3C (%.....) pazarlarında gerekse Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş.'nin sahip olduğu J1M (%.....), J1X (%.....) ve J1G (.....) pazarlarında belirtilen %25'lik pazar payı eşiklerinin aşıldığı, bu nedenle söz konusu devir işleminin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu kanaatine varılmıştır.

Dosya mevcudu bilgilerden, her iki firmanın da faaliyette bulunduğu R1A pazarında, devralma sonrasında ERP'nin pazar payı olan %..... ile birlikte Aventis'in

pazar payının %..... olacağı, ancak bu oranın 1997/1 sayılı Tebliğ ile belirlenen pazar payı eşiğinin altında kalması nedeniyle izne tabi olmadığı; izne tabi olan ve ERP'nin devredeceği L1C, B1B ve R3C pazarlarında Hoechst Marion Roussel San. ve Tic. A.Ş.'nin, J1M ve J1X pazarlarında ERP'nin faaliyetinin bulunmadığı, J1G pazarındaki lisansın ise Eczacıbaşı Grubu'na devredildiği bu nedenle söz konusu ürün pazarlarında herhangi bir pazar payı artışının bulunmadığı, işlem sonrasında hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasının söz konusu olmadığı anlaşılmıştır.

İkinci devir işlemi ise, ERP'nin Türkiye'de fason ürettiği ilaçların ruhsatlarının Eczacıbaşı Grubu'na devri olup, aşağıdaki tabloda ERP'nin söz konusu ilaçlarına ilişkin ATC3 bazında ilgili ürün pazarlarına ait ciro ve pazar payları bulunmaktadır.

Tablo 5: ERP'nin Eczacıbaşı Grubu'na Devredeceği İlaç Lisanslarına İlişkin Pazar Bilgileri

İlgili Ürün Pazarı	Ciro (TL)	Pazar Payı (%)
J1F	.....	.....
M1A	.....	.....
M2A	.....	.....
N5B	.....	.....
J1G	.....	.....
G1A	.....	.....
J8B	.....	.....
N5A	.....	.....

Tablo 6: ERP'nin Eczacıbaşı Grubu'na Devredeceği Lisanslara İlişkin Kesişen Ürün Pazarlarında Eczacıbaşı Grubu'nun Mevcut Ciro ve Pazar Payı

İlgili Ürün Pazarı	Ciro (TL)	Pazar Payı (%)
J1F	.....	.....
M1A	.....	.....
J1G	.....	.....

Tarafların her ikisinin de faaliyetlerinin kesiştiği pazarlardan, devir işlemi sonrasında Eczacıbaşı Grubu'nun J1F, M1A ve J1G pazarlarındaki payının sırasıyla %..... %..... ve .....'e yükseleceği, ancak bu oranların 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşiğin altında kaldığı, dolayısıyla bu pazarlar açısından izin alınması gerekmediği; buna karşılık J8B pazarında, Tebliğ'de belirtilen pazar payı eşiğinin aşıldığı, bu nedenle işlemin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu, ancak Eczacıbaşı Grubu'nun bu pazarda faaliyetinin bulunmaması nedeniyle işlem sonrasında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasının söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ve tespitler doğrultusunda, tüzel kişiliği sona erdirilmek üzere %45 oranında hissesi Eczacıbaşı Grubu'na devredilecek olan Eczacıbaşı Rhone-Poulenc İlaç Pazarlama A.Ş.'nin;

- Aventis Grubu'na devredeceği B1B, L1C ve R3C ürün pazarındaki pazar payı 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşik değerlerini geçmekle beraber, devralma sonrasında bir hakim durum oluşturmaması veya var olan bir hakim durumu güçlendirmemesi ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasına yol açmaması nedeniyle bu ürün pazarındaki devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca izin verilmesine;
- Aventis Grubu'na devredeceği R1A ürün pazarında pazar payı artışı gerçekleşmekle birlikte, bu ürün pazarında oluşacak payın 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşik değerlerin altında kaldığı anlaşılarak, bu pazardaki işlemin izin alınması gereken bir devralma işlemi olmadığına;
- Eczacıbaşı Grubu'na devredeceği J8B ürün pazarındaki pazar payı, 1997/1 sayılı Tebliğ'de öngörülen eşik değerlerini geçmekle beraber, devralma sonrasında bir hakim durum oluşturmaması veya var olan bir hakim durumu güçlendirmemesi ve bunun sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanmasının söz konusu olmaması nedeniyle bu ürün pazarındaki devir işlemine 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca izin verilmesine;
- Eczacıbaşı Grubu'na devredeceği J1F, J1G ve M1A ürün pazarında pazar payı artışı gerçekleşmekle birlikte, bu ürün pazarında oluşacak payların

1997/1 sayılı Tebliğ ile öngörülen eşik değerlerin altında kaldığı anlaşılarak, bu pazardaki işlemin izin alınması gereken bir devralma işlemi olmadığına;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.